

**ПРЕБРОЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЛАСТ ВАРНА КЪМ 7 СЕПТЕМВРИ 2021 Г. -
ДОМАКИНСТВА****Окончателни данни**

Преброяването на населението и жилищния фонд е единственият източник за осигуряване на изчерпателна и детайлна информация за домакинствата в област Варна.

Домакинството се формира на основата на съвместното съжителство на група хора, независимо дали са в родствени или неродствени връзки помежду си, или живеят в една общност, подчинена на общ режим.

Към 7 септември 2021 г. населението в област Варна живее в 194 419 домакинства - 194 376 обикновени и 43 колективни.

**1. Домакинства, лица в домакинствата¹ и среден брой членове в едно домакинство
в област Варна към 7.09.2021 година**

	Общо	Обикновени домакинства	Колективни домакинства
Област Варна	194419	194376	43
Брой лица в домакинства	429669	428246	1423
Среден брой членове в домакинство	2.2	2.2	33.1

Обикновено домакинство са две и повече лица, които живеят в едно жилище или част от жилище и имат общ бюджет, независимо дали имат или нямат родствени връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее в самостоятелно жилище, стая или част от стая и е на самостоятелен бюджет.

Колективно домакинство образуват група лица, които живеят постоянно в един колектив, имат общ бюджет и са подчинени на общ режим. Като членове на колективни домакинства се преброяват лицата, живеещи в пансиони, интернати, оздравителни училища, домове за медико-социални грижи за деца, социални домове, защитени жилища, манастири, затвори, домове за временно настаняване на бездомни и други.

¹ Лицата в домакинствата са по-малко от преброеното население, защото не са включени лицата, добавени от административни източници, за които в използваните при преброяването регистри липсва информация необходима при формирането на домакинствата.

1. Обикновени домакинства¹

1.1. Брой и численост на домакинствата

Към 7 септември 2021 г. в област Варна живеят 194 376 домакинства, като в сравнение с преброяването през 2011 г. броят им намалява с 221 (0.1%), а лицата в тях - с 42 930 души или с 9.1%. В градовете живеят 85.0% от домакинствата.

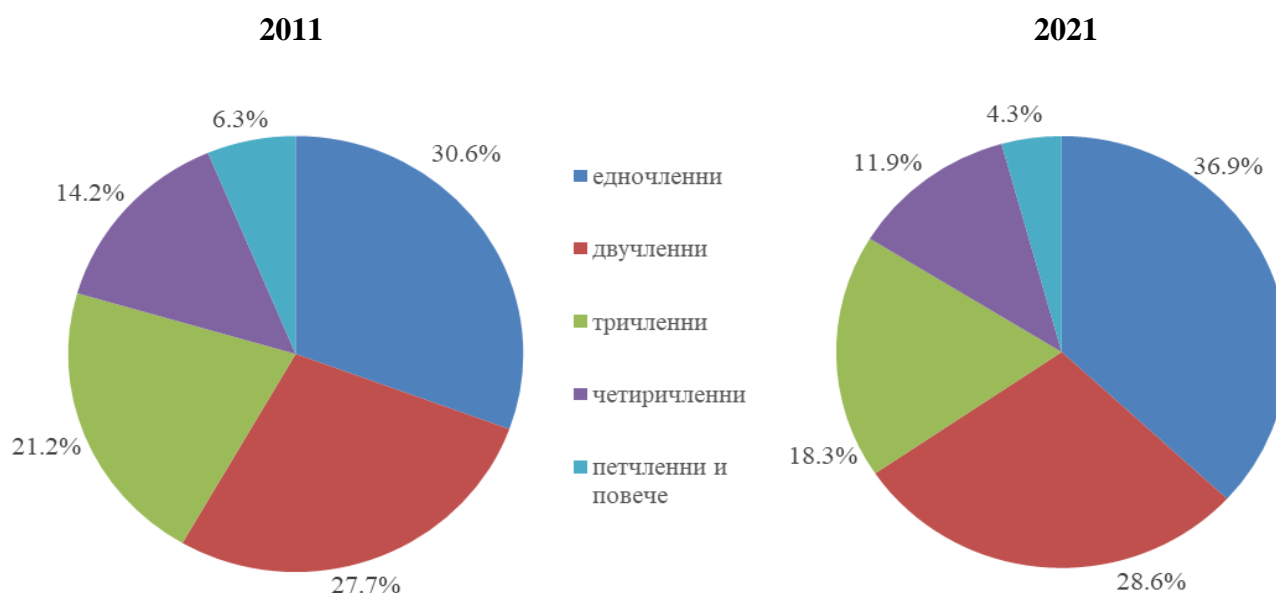
За периода между последните две преброявания се наблюдава увеличение на относителния дял на малките домакинства - едночленни и двучленни от 58.3% до 65.5% през 2021.

Броят на едночленните домакинства от 59 562 през 2011 г. нараства на 71 816 през 2021 г., а относителният им дял от всички домакинства нараства за същия период с 6.3 процентни пункта (от 30.6% на 36.9%). За същия период двучленните домакинства също се увеличават с 1 728 броя и към 7.09.2021 г. са 55 538. Относителният им дял нараства с 0.9 процентни пункта.

През периода 2011 - 2021 г. тричленните домакинства намаляват с 5 713 и към 7.09.2021 г. броят им възлиза на 35 527. Те съставляват 18.3% от всички домакинства в областта.

Абсолютно и относително намаление се установява и при домакинствата с четири и повече лица. Между последните две преброявания броят им намалява от 39 985 на 31 495 домакинства, а относителният им дял намалява с 4.3 процентни пункта.

Фиг. 1. Структура на домакинствата в област Варна по брой на членовете за 2011 и 2021 година

¹ В следващия текст терминът “обикновено/и домакинство/а” е заменен с “домакинство/а”. Там, където информацията се отнася за колективни домакинства, това е изрично посочено.

1.2. Домакинства с деца под 16-годишна възраст

Продължава тенденцията на увеличаване на относителния дял на домакинствата без деца под 16-годишна възраст. Към 7 септември 2021 г. 148 542 (76.4%) от домакинствата в област Варна са без деца под 16 години.

2. Структура на домакинствата в област Варна по брой на децата под 16 години за 2011 и 2021 година

Брой на децата под 16 години	(Проценти)	
	Година на преброяванията	
	2011	2021
Област Варна	100.0	100.0
Без деца	74.5	76.4
Едно дете	16.4	15.0
Две деца	7.9	7.5
Три деца	0.9	0.9
Четири и повече деца	0.3	0.2

За десетгодишния период между последните две преброявания броят на тези домакинства нараства с 3 596.

Домакинствата с деца под 16 години са 45 834 броя и намаляват с 3 817 спрямо 2011 година. В 63.5% от тези домакинства има само по едно дете в тази възрастова група.

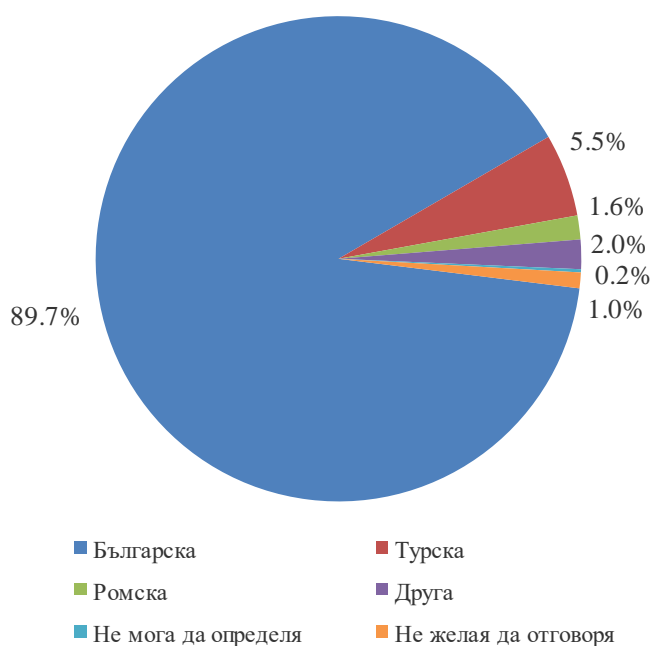
1.3. Основни характеристики на главата на домакинството

Към 7 септември 2021 г. в 60.0% от домакинствата в област Варна глава на домакинството е на възраст до 60 години. В сравнение с предишното преброяване този относителен дял е намалял с 5.3 процентни пункта.

В същото време 56.5% от всички домакинства имат за глава на домакинството икономически активни лица (52.7% - заети и 3.8% - безработни). Икономически неактивни са главите на 43.5% от домакинствата в областта.

Разпределението на домакинствата по етнически групи е направено в зависимост от посочения отговор на главата на домакинството. В 159 400 домакинства (89.7%) в област Варна главата на домакинството се самоопределя към българската етническа група, в 9 797 домакинства (5.5%) - към турската етническа група, а в 2 833 домакинства (1.6%) - към ромския етнос. При 2 237 (1.2%) домакинства, главата на домакинството не желае или не може да определи своята етническа принадлежност.

Фиг. 2. Структура на домакинствата в област Варна по етническа група на главата на домакинството към 7.09.2021 година

2. Колективни домакинства

Към 7 септември 2021 г. в област Варна са преброени 43 колективни домакинства, в които живеят 1 423 лица. Средният брой на членовете в колективните домакинства е 33.1 лица.

Броят на живеещите в колективните домакинства варира от двама до 536 лица. Най-голям е относителният дял на лицата обитаващи домовете за стари хора - 37.7% от лицата във всички колективни домакинства в областта. Следвани от лицата в домовете за настаняване с прокурорско и съдебно решение и в защитените жилища съответно 35.5 и 12.8%. Най-малък е относителният дял на живеещите в религиозните колективни домакинства - 0.1%.

Методологични бележки

Обикновено домакинство

Домакинство е:

- едно лице, което живее в самостоятелно жилище, стая или част от стая и е на самостоятелен бюджет;

- две или повече лица, които живеят в едно жилище или част от жилище и имат общ бюджет, независимо дали имат, или нямат родствени връзки.

Общ бюджет има, когато живеещите заедно лица имат общи разходи, т.е. хранят се заедно и поделят разходите за издръжка на деца или други лица без доходи. Не е задължително да се изразходват общо всички средства на всички членове на домакинството, за да се приеме, че лицата са на общ бюджет.

Лицата, които нямат общ бюджет и не се хранят заедно, не образуват едно домакинство, независимо че живеят заедно и дори обитават една стая.

Лицата, които живеят постоянно в студентски или работнически общежития, също образуват обикновено домакинство (едночленно или многочленно).

Глава на домакинство е лицето, което дава основните средства за съществуване или домакинството го е признало за такова. Това лице задължително трябва обичайно да живее в жилището.

Колективно домакинство

Колективно домакинство образуват група лица, които живеят постоянно в един колектив, имат общ бюджет и са подчинени на общ режим. Като членове на колективни домакинства се преброяват лицата, живеещи в пансиони, интернати, климатични (оздравителни) училища, домове за медико-социални грижи за деца, социални домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи, домове за стари хора, домове за лица с увреждания, психиатрични и белодробни болници и диспансери, манастири, затвори, социално-педагогически интернати, възпитателни училища интернати, домове за временно настаняване на бездомни и други. Към колективните домакинства се отнасят и ученическите пансиони.

Видовете колективни домакинства са:

- образователни - домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи, интернати, оздравителни училища, религиозни училища, ученически пансиони и други;
- здравни - домове за медико-социални грижи за деца, домове за лица с увреждания, психиатрични и белодробни болници и диспансери и други;
- домове за стари хора;
- религиозни - манастири и други колективни домакинства на религиозна основа;
- други колективни домакинства - затвори, следствени арести, социално-педагогически интернати, възпитателни училища интернати, домове за временно настаняване на бездомни, защитени жилища и други - неразпределени в горните групи.